

Χαιρετισμός Προέδρου
Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου
στην εκδήλωση με θέμα
«Ενεργειακή απόδοση για έξοδο από την κρίση»

Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης
5 Ιουλίου, 2013

Κυρίες και Κύριοι,

Με ιδιαίτερη χαρά αποδέχθηκα την πρόσκληση για να μιλήσω στην εκδήλωση αυτή. Η σημερινή εκδήλωση αποτελεί μια ευκαιρία ανταλλαγής απόψεων και προβληματισμού σε σχέση με τις προκλήσεις που εμφανίζονται στα πλαίσια της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς ενέργειας η οποία απαιτεί τη διασφάλιση μιας λειτουργικής, με δίκαιη πρόσβαση, αγοράς με υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, καθώς και επαρκή επίπεδα διασύνδεσης και ικανότητας παραγωγής.

Ως γνωστό, στόχος των κρατών μελών και ιδιαίτερα της Κύπρου λόγω και του απομονωμένου χαρακτήρα της, είναι η υλοποίηση των αποφάσεων της ΕΕ για

- ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς ενέργειας μέχρι το 2014,
- άρση της απομόνωσης των κρατών μελών της ΕΕ από τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας μέχρι το 2015,
- υλοποίηση των στόχων της Ευρώπης για το 2020 για ασφαλή εφοδιασμό, ανταγωνιστικότητα και αειφορία,
- μετασχηματισμό του συστήματος ενέργειας μέχρι το 2050 με το ελάχιστο δυνατό κόστος,
- εγγύηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ,
- καθώς και για αύξηση του μεριδίου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην τελική κατανάλωση ενέργειας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα σημερινά δεδομένα έχει διαφανεί ότι τα κράτη μέλη και η ΕΕ γενικότερα δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τους πιο πάνω στόχους στα χρονικά πλαίσια που έχουν τεθεί, κυρίως λόγω της αργοπορίας που παρατηρείται στην ουσιαστική προσαρμογή των εθνικών νομοθεσιών και στη δημιουργία πλήρως ανταγωνιστικών αγορών με τη συμμετοχή των καταναλωτών. Επιπλέον προβλήματα προκαλεί η νοοτροπία της πρόταξης των εθνικών προτεραιοτήτων έναντι των προτεραιοτήτων του συνόλου της Ευρωπαϊκής κοινότητας. Ωστόσο, οι μέχρι σήμερα προσπάθειες προς την επίτευξη της ενιαίας αγοράς ενέργειας έχουν αποφέρει αναμφισβήτητα πλεονεκτήματα σε σχέση με:

- την αύξηση των επιλογών και της ευελιξίας των καταναλωτών σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες,
- τη δικαιότερη και ανταγωνιστικότερη τιμολόγηση,
- τη βελτίωση της ρευστότητας και της διαφάνειας στις αγορές χονδρικής,
- την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού
- την ενδυνάμωση των σχέσεων της ΕΕ με τρίτες χώρες

Πέραν από τα πιο πάνω οφέλη και αξιολογώντας τις μέχρι σήμερα εν εξελίξει εργασίες αναμένεται ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα ενισχυθεί η δυνατότητα των καταναλωτών να ελέγχουν τις ενεργειακές δαπάνες τους και να διαχειρίζονται καλύτερα τους λογαριασμούς τους μέσω έξυπνων τεχνολογιών και ειδικά των έξυπνων μετρητών. Επιπλέον, αναμένεται να αυξηθεί ουσιαστικά ο ανταγωνισμός λόγω καλύτερης πρόσβασης σε δίκτυα μεταφοράς και να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των δικτύων.

Για σκοπούς καθορισμού των τρόπων που θα εξασφαλίσουν ότι η αγορά θα αξιοποιήσει το δυναμικό της το συντομότερο δυνατό και θα ανταποκριθεί στους στόχους που έχουν τεθεί, η Επιτροπή καθόρισε ένα Σχέδιο Δράσης για την Ευρώπη μέσα από την Ανακοίνωσή της για την Εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας COM(2012)663 στις 15.11.2012. Οι κύριοι άξονες

στους οποίους επικεντρώνεται είναι η επιβολή των νομοθετικών ρυθμίσεων, η βελτίωση της ενίσχυσης και της υποστήριξης του ρόλου του καταναλωτή, η προσαρμογή των ενεργειακών συστημάτων ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου της ΕΕ ώστε να είναι επαρκή στο μέλλον, κύρια μέσα από την ενίσχυση των ενεργειακών υποδομών διασύνδεσης των Κρατών μελών που βοηθούν στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και του δικαιώματος επιλογής των καταναλωτών και η εξασφάλιση των κατάλληλων, αλλά ελάχιστων δυνατών κρατικών παρεμβάσεων.

Σε επίπεδο ρύθμισης του τομέα της ενέργειας με σκοπό την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί, οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές έχουν να διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο, ιδίως μέσω της εποπτείας της αγοράς και της δημιουργίας ενός υγιούς, διαφανούς και προβλέψιμου ρυθμιστικού πλαισίου. Οι αποδοτικές και ανταγωνιστικές ενεργειακές αγορές σε εθνικό, περιφερειακό και Ενωσιακό επίπεδο, αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ενεργειακή ασφάλεια, την αειφόρο ανάπτυξη και την οικονομικά προσιτή παροχή ενέργειας.

Το όραμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ρυθμιστών Ενέργειας και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Καταναλωτών που διέπει τη σχέση του ενεργειακού τομέα και των πελατών έχει ως βασικές αρχές – στόχους, την Αξιοπιστία, τις Προσιτές Τιμές, την Απλότητα και την Προστασία και Ενδυνάμωση των καταναλωτών.

Είναι σημαντικό να υπάρχει Αξιοπιστία στην προμήθεια ενέργειας, στα εμπορικά συστήματα και στις διαδικασίες που παρέχουν συνεχή πρόσβαση και επηρεάζουν τα επίπεδα εξυπηρέτησης των πελατών, όπως η τιμολόγηση. Παράλληλα, οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών που σχετίζονται ιδιαίτερα με παράπονα καταναλωτών, θα πρέπει να είναι αξιόπιστες και να οδηγούν σε ταχεία και δίκαιη επίλυση.

Στα πλαίσια της ομπρέλας των Προσιτών Τιμών θα πρέπει οι όποιες επιβαρύνσεις και χρεώσεις προς τους καταναλωτές να είναι σαφείς, διαφανείς και να διατηρούνται σε δίκαια και εύλογα επίπεδα για όλους. Αυτό μπορεί να εξασφαλιστεί μέσω της ρύθμισης των δικτύων και με άλλα κατάλληλα μέτρα, εάν και όταν είναι απαραίτητο, και με την παροχή στους πελάτες ανταγωνιστικών προσφορών και νέων καινοτόμων υπηρεσιών.

Σε σχέση με την αρχή της Απλότητας, οι πληροφορίες που παρέχονται στους καταναλωτές και κυρίως στους οικιακούς καταναλωτές θα πρέπει να είναι κατανοητές και διαφανείς και να παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν να διαχειριστούν καλύτερα την ενεργειακή τους κατανάλωση εξοικονομώντας ενέργεια.

Όσον αφορά τις αρχές περί Προστασίας και Ενδυνάμωσης των καταναλωτών, θα πρέπει να διασφαλιστεί η πρόσβαση στον ενεργειακό εφοδιασμό και η προστασία από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, αναγνωρίζοντας τις διαφορετικές ανάγκες των καταναλωτών, κύρια των πιο ευάλωτων.

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ενεργεί προς αυτή την κατεύθυνση και τροχοδομεί δράσεις και προγράμματα με σκοπό να πραγματοποιήσει το όραμα του Συμβουλίου Ρυθμιστών, το οποίο βασίζεται στις αρχές αυτές.

Κυρίες και Κύριοι,

Η ετοιμασία Νομοθεσιών και Κανονισμών δεν είναι από μόνη της αρκετή για να λειτουργήσει αποτελεσματικά η ενιαία αγορά. Η αποτελεσματικότητα εξαρτάται από τους ανθρώπους και τους εμπλεκόμενους φορείς, παραγωγούς, προμηθευτές, ρυθμιστές, καταναλωτές και απλούς πολίτες γενικά. Η εφαρμογή των Κανόνων δεν είναι αυτοσκοπός αλλά πρέπει να έχει στο επίκεντρο της τον άνθρωπο, να οδηγεί προς το κοινό καλό των πολιτών και να δίνει τα σωστά

σήματα για επενδύσεις στην αγορά, καθώς και τις πιο δίκαιες και προσιτές τιμές σε όλους αλλά ιδιαίτερα στους ευάλωτους καταναλωτές.

Κλείνοντας θα ήθελα και πάλι να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση και τη δυνατότητα να συζητήσουμε τους προβληματισμούς της ΡΑΕΚ σε σχέση με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας.

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)